

Közép-európai királytalálkozó Krakkóban – Zjazd krakowski – 1364

A krakkói királytalálkozót – Zjazd krakowski – III. (Nagy) Kázmér (Kazimierz III Wielki 1310–1370) lengyel király kezdeményezte (aki részt vett az Anjou I. Károly magyar király által 1335-ben összehívott korábbi Visegrádi királytalálkozón is) és 1364. szeptember 22–27 körül valósult meg. Összehívásának oka egyfelől a közép-európai hatalmi egyensúly és a béke fenntartásának biztosítása, a várható svéd invázió elleni védekezés kérdése volt. Másfelől I. Péter (1328–1369) ciprusi és örmény király is európai szövetségeseket keresett egy muszlimellenes keresztes hadjáratához. Országát az oszmán terjeszkedés fenyegette és a Jeruzsálemi Királyság trónját is vissza kívánta szerezni.

A kongresszuson IV. Károly (1316–1378) német-római császár és cseh király, I. (Nagy) Lajos magyar király - aki III. (Nagy) Kázmér unokaöccse volt és később lengyel király is lett - Ludwik Węgierski), I. Péter ciprusi király, IV. Rudolf osztrák főherceg (1339–1365), V. Bogusław pomerániai herceg és fia, IV. Kázmér (Kaźko) herceg, valamint Lajos brandenburgi örgróf és választófejedelem vett részt. Jelen volt még III. Siemowit mazóviai herceg, Oppelni László (Władysław Opolczyk) opuliai és wieluńi herceg, Magyarország későbbi nádora, II. Bolesław sziléziai herceg. Korábban feltételezték, hogy IV. Valdemár (1321–1375) dán király is ott az eseményen, ezt ma már tekintik egyértelműen igazolhatónak.

III. Kázmér és I. Lajos kapcsolatának annak apja, az Anjou házból származó Károly Róbert (1288–1342) magyar király és Kázmér 1339-es trónörökösödési szerződése adott jelentőséget. Ebben az áll, hogy a magyar király egyik fia öröklí a lengyel trónt, amennyiben Kázmér fiúutód nélkül halna meg.

Az akkori szokásnak megfelelően a városnak egy étkezés erejéig saját költségen vendégül kellett látnia az uralkodó látogatóit. A kongresszus idején a városi tanács tagja, Mikołaj Wierzynek (megh. 1368) százezer aranyforintot adományozott Kázmér királynak, ami a királyság fontos pénztartaléka lett. Az uralkodó ezért kiváltsággként engedélyezte, hogy a kereskedő saját házában is fogadja a vendégeket. A lakoma pontos helyszíne nem ismert, nincs bizonyíték arra, hogy a Morsztyn-házban rendezték, ahol a Wierzynek étterem ma működik. Egyes feltételezések szerint viszont a Ryneken, azaz a Krakkó főterén álló Szara-házban vagy a Szent János utca (ulica św. Jana) egyik házában tartották. Jan Długosz (1415–1480) lengyel krónikás korábbi emlékezések alapján úgy jegyezte fel, hogy a lakoma huszonegy napon át tartott. Guillaume de Machaut (1300–1377), a ciprusi király szolgálatában álló francia költő és zeneszerző is készített leírást, ami fontos történeti forrása az eseményeknek. A témát 1877-ben Jan Matejko neves lengyel festő, 1876-ban Bronisław Abramowicz is megfestette.

A kései hagyomány szerint az étkezés végeztével a házigazda felállt és bejelentette, hogy az arany evőeszközöket emlékként a vendégeknek ajándékozza. A városi tanácsos később úgy döntött, fogadót nyit. Így született a Wierzynek étterem („*U Wierzynka*” *Krakkó főterén - Rynek Główny 16*), amely ma Európa egyik legrégebb folyamatosan működő vendéglője eredeti reneszánsz kőoszlopokkal és boltíves fülkékkel, kistermekkel, amelynek első vendége Anjou Nagy Lajos magyar és lengyel király lehetett.

Források:

https://epa.hu/00300/00381/00193/EPA00381_kortars_2014_06_24240.htm

https://hu.wikipedia.org/wiki/Krakk%C3%B3_kir%C3%A1lytal%C3%A1lkoz%C3%B3